

Abstrakt

Zahraniční rozvojová spolupráce představuje významnou součást zahraniční politiky České republiky a ztělesňuje přijetí své části odpovědnosti za globální problémy soudobého světa. Současná podoba zahraniční rozvojové spolupráce České republiky je výsledkem dlouholetého vývoje dané oblasti, přičemž zásadní přelom představoval vstup ČR do Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a následně do Evropské unie. Zahraniční rozvojová spolupráce však není pouze altruistickým gestem, dárcovská země jejím prostřednictvím sleduje také vlastní zájmy, čímž se rozvojová spolupráce stává zahraničněpolitickým nástrojem státu.

Základy stávající podoby systému zahraniční rozvojové spolupráce České republiky byly položeny před rokem 1989 a až do současnosti zde bylo realizováno mnoho změn s cílem postavit Českou republiku do pozice efektivního a respektovaného donora. Zcela klíčovým se v tomto ohledu stal proces transformace systému zahraniční rozvojové spolupráce České republiky zahájený v roce 2007, resp. 2008. V průběhu transformace prošel systém řadou proměn v každé své rovině – institucionální, legislativní, koncepční a opomenout nelze ani otázku financování. V průběhu transformace došlo k přijetí základních strategických dokumentů české ZRS, konkrétně Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce České republiky 2010-2017 a Zákona o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraniční a i změně souvisejících zákonů.

Cílem transformace bylo zlepšit systém zahraniční rozvojové spolupráce, zejména ve smyslu větší efektivity a transparentnosti. Za tímto účelem si nechala Česká republika vypracovat hodnotící zprávu, tzv. „*Special Review of the Czech Republic*“, v níž expertní tým OECD/DAC identifikoval nedostatky v systému ZRS ČR a následně předložil řadu doporučení k jejich odstranění. Uvedená doporučení byla zohledněna při přípravě transformace a ve velké míře také realizována. Ačkoliv lze transformaci jako celek považovat za úspěšnou, rozhodně nelze říci, že na systému zahraniční rozvojové spolupráce není co zlepšovat. Naopak. Česká republika by se do budoucna měla zaměřit na odstranění přetrvávajících nedostatků a současně flexibilně reagovat na nové a nové výzvy, které s sebou současný globalizovaný svět přináší.